 Isala klinieken

Acute gynaecologie (Pre) eclampsie

Thema-avond Acute zorg
Bureau Traumacentrum

Niels Vogel, AIOS Obstetrie & Gynaecologie

8 september 2009

Na doorgemaakte eclampsie

 Isala klinieken

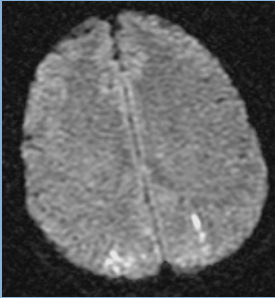

Posterior Reversible Encephalopathy Syndrome (PRES)

 Isala klinieken

Inhoud

- Casus
- Wat is pre eclampsie (PE)
- I. definities
- II. hypothese ontstaan
- III. risicofactoren
- Research PE
- Vervolg casus; alarmsymptomen bij eerste opvang
- Behandeling PE
- Lange termijn gevolgen PE in de zwangerschap
- Take home messages
- Vragen

Casus

G1P0, 27ste wk

Ongestoorde zwangerschap met controles bij de verloskundige (1ste lijn)

Al dagenlang algehele malaise, forse hoofdpijn, vocht vasthouden. RR 140/90 mmHg, urine: alb+++. Consult ZH Dokkum (2de lijn) ter evaluatie

Ingestuurd naar UMCG (3de lijn) vanwege PE bij deze termijn (zonder medicatie, slechts stesolid® meegegeven aan het ambulancepersoneel)

Vervolg Casus

In ambulance onrustige patiënte en 'rillerig', op CSO UMCG eclamptisch insult.

Direct start O₂, i.v. MgSO₄ (bolus + onderhoudsdosering) en start i.v. Trandate®.

Enkele uren later, na stabilisatie van patiënte, werd een sectio caesarea uitgevoerd, meisje geboren, redelijke start (Apgarscore 6/8), geïntubeerd.

Postpartum in enkele dagen medicatie afgebouwd en ontslag op SC², meisje nog opgenomen op de afdeling Neonatologie, gedetubeerd.

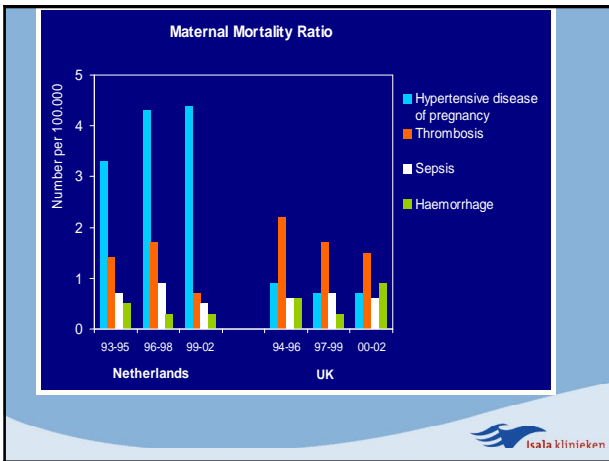

Pre eclampsie

Hypertensieve aandoening + proteïnurie.

Ongeveer 3-5% van alle zwangeren, meestal > 20 wk.

Hypertensie:
International Society for the Study of Hypertension in Pregnancy (ISSHP) een diastolische stijging van de bloeddruk ≥ 15 mmHg (Systolisch ≥ 140 en diastolisch ≥ 90)

Proteïnurie:
eiwitexcretie > 300 mg in 24 uur.

icala klinieken

Pre eclampsie

oedeem (vocht op stapeling), tengevolge van een toename van het extracellulair vocht.

cardiovasculaire afwijkingen zoals een verminderd hartminuutvolume, een verminderd circulerend plasmavolume en een verhoogde perifere weerstand.

oligurie (verminderde urineproductie).

klachten als: hoofdpijn, visusstoringen (sterretjes ed zien), tintelingen vingers, epigastrische pijn.

icala klinieken

Oedeem

Pre eclampsie

oedeem (vocht op stapeling), tengevolge van een toename van het extracellulair vocht.

cardiovasculaire afwijkingen zoals een verminderd hartminuutvolume, een verminderd circulerend plasmavolume en een verhoogde perifere weerstand.

oligurie (verminderde urineproductie).

klachten als: hoofdpijn, visusstoringen (sterretjes ed zien), tintelingen vingers, epigastrische pijn.

Hypothese ontstaan PE

- Abnormale placentatie met falen cytotrofoblastinvasie in arteriën waardoor een absolute of een relatieve bloeddorstingsstoornis optreedt.
- Immunologische maladaptatie (graft vs host)
- Genetische predispositie
- Pre-existente aandoeningen (chron.HT, DM, obesitas)
- Endotheelceldisfunctie

Risicofactoren PE

genetische oorzaak (waarschijnlijk 1 gen)
familiaire voorgeschiedenis
primigravida (1^e zwangerschap) of 1^e zwangerschap met een bepaalde partner
eerdere zwangerschap met PE
meerling, afwijkingen bij kind
diabetes
systeemaandoeningen, o.a. lupus
onderliggende pathologie: nierlijden, chronische hypertensie, obesitas
NB: roken risicoreductie! (orale sex?)

Eclamptisch insult

Acute aanval van stuipen of krampen ten gevolge van pré-eclampsie
Tijdens de zwangerschap, gedurende de bevalling of gedurende de eerste 2 dagen postpartum
Tonische krampen, enkele seconden tot 1 minuut gevolgd door klonische krampen, schokkende bewegingen, enkele seconden tot anderhalve minuut. Tongbeet, incontinentie. Nadien comateus
Elke aanval is een nieuw risico voor het leven van moeder en kind (risico op hersenbloedingen, decompensatio cordis en longoedeem, lever- en nierbeschadigingen, letsels door verwondingen tijdens de aanval)

Tongbeet

Eclamptisch insult

Acute aanval van stuipen of krampen ten gevolge van pré-eclampsie

Tijdens de zwangerschap, gedurende de bevalling of gedurende de eerste 2 dagen postpartum

Tonische krampen, enkele seconden tot 1 minuut gevolgd door **klonische krampen**, schokkende bewegingen, enkele seconden tot anderhalve minuut. Tongbeet, incontinentie. Nadien comateus

Elke aanval is een **nieuw risico voor het leven van moeder en kind** (risico op hersenbloedingen, decompensatio cordis en longoedeem, lever- en nierbeschadigingen, letsels door verwondingen tijdens de aanval)

Prognose

Sterk afhankelijk van:

de (mogelijkheid tot) **behandeling van hypertensie.**

Zwangerschapsduur

Foetale (onder)ontwikkeling

Voor de toekomst / volgende zwangerschap:

Herhalingskans tot 25%, meestal minder hevig én gemiddeld +4 weken later

Hogere incidentie hypertensie op latere leeftijd

Grotere kans op coagulopathie

Vervolg Casus

Alarmsymptomen:
'slechts' 140/90 mmHg, echter
uitgangs-RR 120/60 mmHg!

Albuminurie

PE klachten (hoofdpijn, algehele malaise, oedeem)

'Rillerig'

Behandeling

Opname, rust

Stabilisatie bloeddruk met intensieve RR controle,
24u-urine op proteinurie, bloedafname(s), monitoring van
de foetus

Voorkomen van eclamptische aanvallen (medicamenteus) en
andere complicaties

Beëindigen van de zwangerschap (in extreme gevallen) soms
ongeacht de zwangerschapsduur
(o.a. bij oncontroleerbare HT, foetale nood, neiging tot
eclampsie, nierinsufficiëntie, HELLP)

Behandeling

MgSO₄, i.v., bolus 4 gram, daarna onderhoudsdosering
1 gram/uur, Mg-/Ca-spiegels, reflexen

Bloeddrukverlaging i.v. (hier: Cardene® / nicardipine /
calcium-blokker, casus: Trandate® / labetalol / beta-blokker)

Vochtbalans / urimeter / proteinurie in 24u urine

Laboratoriumonderzoek

Foetale evaluatie en bewaking dmv echoscopie / CTG

<34 wk toediening corticosteroiden ter bevordering van de
foetale longrijping

Take home messages

PE ernstig ziektebeeld, nummer 1 oorzaak maternale sterfte in Nederland (5 doden per jaar in Nederland)

Altijd RR meten bij een zwangere, zeker bij één met klachten

Altijd goed stabiliseren voor transport en/of OK

Vragen?

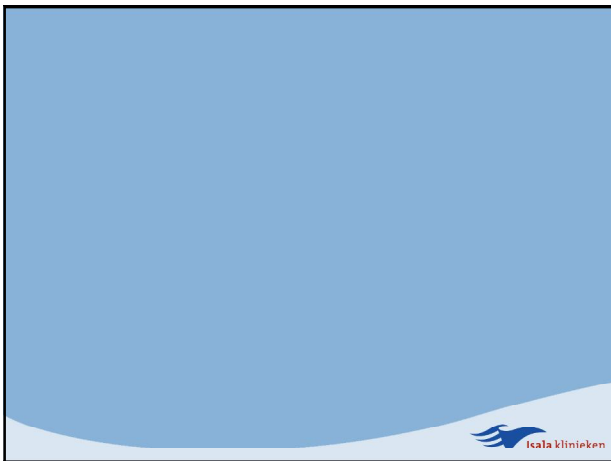

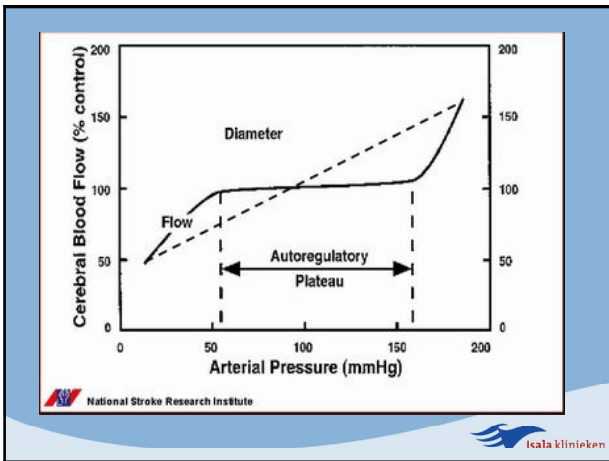

Mean arterial pressure

160/110 ~126

170/105 ~126

180/100 ~126

Streef naar range van 140/90 - 160/110
= MAP 105 -125

icata klinieken
